

Felelős kiadó: Nárai Község Önkormányzata és Náraiért Egyesület • www.kozeletihirmondo.gpinet.hu
Szerkesztették: Marton Melinda, Molnárné Németh Emma, Horváth Szabolcs, Németh Tamás • Megjelenik 500 példányban

Szokatlan évet tudhatunk magunk mögött – Boldogabb új évet Nárai!

Nem volt gyermeknap, falunap, szüreti felvonulás, nyugdíjas-találkozó, Mikulás-várás, adventi programok, közös szilveszteri vacsora, tánc és egy sor megszokott rendezvény. Kijárási tilalom lépett életbe: este 8 és reggel 5 között nem tartózkodhattunk az utcán. Ilyenről eddig a történelemtényekben olvastunk tanulmányaink során. Megszokottá vált az arcmaszk használata. A diákok iskolai helyett otthoni digitális tanulásra álltak át. Nem ülésezhetett a képviselő-testület. A templomban is néhány tíz ember járt. Kihaltá váltak az utcák, játszóterek. Mint egy rémálomban: a covid 19 vírus világjárvány bennünk is utolért, hatásait Náraiban is meg tapasztalhattuk. Mindenki ismert koronavírusban megbetegedett személyt. Legtöbbjük otthonában épült fel, kevesebben kórházi ápolásra szorultak. Információim szerint a község közel 10%-a esett át a betegségen, halálos áldozatot szerencsére nem követelt! Mit is tehattünk ilyen helyzetben? Próbáltuk túlélni, átvészelni az évet. A nyáron éreztünk némi javulást, volt némi közösségi élet (búcsú, templomszentelés stb.), de az év eleji és ősztől történő bezárkózás rányomta bélyegét mindennapjainkra. A szokatlan szürreális helyzet szokatlan megoldásokat is szült. Ilyen volt pl. Putz Attila gazdálkodó ötlete, három traktorát öltöztette karácsonyi fényekbe, lézerfényekbe karácsony alkalmával. Az udvarán karácsonyi zene

szólt, a csűrben forralt borral, üdítőitaltal és süteményekkel kedveskedett a betérő gyermekes családoknak. Egyéb közösségi rendezvények híján a helyi sajtón túl az országos híradás is beszámolt a kezdeményezésről. Hiába, különös év volt 2020.

Németh Tamás
polgármester

Rönkhúzás a faluban, elkelt a gyönyörű Panna

2020. február 15-öt írt a naptár, s jött a hír, hogy eladó sorba került a falu egyik legszebb lánya, Pukkancs Panna (Elek Soma). Kérője is akadt, ki oltár elé vezetné e szépséges hajadont, s ez nem volt más, mint Papucs Pál (Nádas Petra). A bolondesküvvő két főszereplője mellett az örömszülők (Bozi Imréné, Hodosi Sándor, Hegedüs András és Hegedüs Dóra Judit) is felvették legszebb ruhájukat, hogy tanúi lehessenek gyermekeik nagy napján. Amint összeadja őket a falu püspöke (Moór Erik), valamint összeköti életüket egy teljes napra az anyakönyvvezető (Takács Eszter). S aki nem hiányozhat a lakodalomról az vőfély urunk (Ruzsás Richárd), akinek ékes, tréfás beszédétől kacagott az összes meghívott. A kisbíró (Németh Tamás) idén is kidobolta, s hírtul adta a nagy eseményt, hogy Nárai apraja-nagyja tudomást szerezzen a frigről.

Folytatás a 12. oldalon

Önkormányzati hírek

2020 mérlege: 51,3 millió Ft fejlesztés – 185,1 millió Ft elnyert pályázat

Beadtuk az év első pályázatát a faluközpont II. ütemére: 130 millió forint Nárai igénye.

Hamarosan indul az óvodabővítés, négy utcát aszfaltozunk az idei évben.

Megjelenik a Nárai Hírmondó idei évi első száma. Sajnos nem volt miről írni, elmaradtak a rendezvények és aztán a Facebook is lassan kezdi átvenni a helyi hírközlés és továbbítás szerepét. Mikor az újság első száma megjelent anno, még internet előfizetés sem volt a faluban. Nagyt változott a világ! Aki naprakész információkra vágyik és rendelkezik facebook profillal, kérem jelentkezzen be a település irányítószámáról nevezett „9797” nevű helyi zárt csoportba. A tavalyinál boldogabb új esztendőt kívánok az olvasónak! Nem szokványos évet tudunk magunk mögött. Utolért bennünk a koronavírus világjárvány. A magyar kormány kétszer is vészhelyzetet hirdetett tavaly: tavasszal és ős végén, télen, amely jelen pillanatban is tart. Ezt nem részletezném, mindenki számára közzismert. Önkormányzatunk működésére is kihatott oly módon, hogy a vészhelyzet alatt tavasszal nem ülésezett és most télen sem ülésezik a képviselő-testület. Nevében a polgármester határoz, alkot rendeletet. Nehéz helyzetben voltam, hiszen a pályázati felhívások, kiírások jórészt tavasszal jelentek meg, ekkor kellett azokat összeállítani, benyújtani. Nyáron lazult a helyzet, majd ősszel, amikor az eredményhirdetések történtek, ismét nem ülésezhattünk, így a nyertes pályázatok megindítását szintén a testület nélkül kellett megindítanom. A valóságban azonban azért nem volt ilyen drámai a helyzet, hiszen azon célfeladatokra történt a pályázatok benyújtása, amit már jó előre közösen átbeszéltünk. A pályázatok összeállítása, tervek, egyéb dokumentációk összeállítása, beszerzése így rám hárult, de szerencsére voltak ebben segítők. Leginkább hivatalunk dolgozói és Császár Katalin községünk lakója, aki már több mint tíz éve foglalkozik pályázatírással. A testületi tagokkal elektronikus úton tartottuk a kapcsolatot. Jellemzően hetente számoltam be a fejleményekről, amikor válaszút elé érkeztünk, akkor is a közös gondolkodás vitt bennünk előre. Így kijelenthető, hogy a már megvalósult fejlesztések és elnyert támogatások közös munka eredménye. Bármilyen meglepő, a pandémiás helyzet ellenére, soha ekkora összeget nem nyert még Nárai pályázaton, mint az elmúlt évben! Csak két szám. Míg 2020-ban 51,3 M Ft fejlesztést valósítottunk meg, eközben 185,1 millió forint pályázati támogatásban részesült Nárai. A múlt évi jelentős összegű fejlesztés ellenére még is azt kell mondanom, a 2020-as év a tervezés, míg a 2021-es esztendő a megvalósítás éve lesz.

Változás a Jáki Közös Önkormányzati Hivatal működésében

Némethné Kardos Eszter jegyző és dr. Nagy Norbert aljegyző más területen folytatja pályáját. A kiírt jegyzői posztra Ják, Nárai, Balogunyom és Kisunyom polgármesterei dr. Stankovitsné dr.

Molnár Eszternek szavaztak bizalmat, így ő lett a jegyzőnk. Keressék bizalommal! Az aljegyzői pályázat eredménytelenül zárult, így annak betöltésére ismételt pályázatot írtunk ki.

2020. évben megvalósult fejlesztések

Liliom utca aszfaltozása	32.5 M Ft
Volt tanítólakás felújítás	6.5 M Ft
Polgármesteri hivatal belső	2.8 M Ft
Templom külső megújítása	9.5 M Ft

Mindösszesen: 51.300.000 Ft

A Liliom utca közel 600 m útburkolatát erősítettük meg és aszfaltoztuk le, 32,5 millió Ft-ból. Melyre 15 millió Ft támogatást nyertünk, a fennmaradó 17,5 millió Ft-ot a működési kiadások megtakarításaiból és a helyi adóbevételekből fedeztük.

A 105 éves volt tanítólakás külső-belső felújítása valósult meg 6,5 millió Ft-ból, amelyre 5,2 millió Ft Európai Unió támogatást nyertünk LEADER pályázaton. Az épület egykoron a helyi tanítónak adott otthont, jelenben Nárai helytörténeti gyűjteményét helyeztük el az épületben. A lakás 15 cm, grafitos hőszigetelést, a földem 20 cm hőszigetelést kapott. Megújult a fürdőszoba, wc, új burkolatok készültek, újra szereltük a villanyt. Az épületen hőszigetelt nyílászárók találhatók. Fűtése elektromos Norvég panel.

Polgármesteri hivatal részleges megújítása történt meg 2,8 M Ft-ból a központi hazai költségvetés terhére. Megújult a fűtés. Ez nagyon időszerű volt, mert tavaly tavasszal már napi szinten kellett tölteni, javítani a rendszert! Mivel az orvosi rendelő ellátása is innét történt, ezért a munka elvégzése amúgy sem tűrt volna halasztást. A Polgármesteri hivatalban új, modern kondenzációs gázkazán építettünk be, míg az orvosi rendelőt erről a föld alatti távfűtési rendszerről leválasztottuk. Ott is elektromos Norvég panelek szolgáltatják a meleget. A hivatalban továbbá három iroda parkettázása újult meg (30 év után!). Illetve a meglévő három tölgfaajtó után a többi egyszerű ajtót is tölgfaajtóra cseréltük.

A templom kettőszáz éves évfordulójára a helyi Egyházközség megújította a templomkülsőt. A vizes vakolat eltávolítása után szárítóvakolat lett felhordva. Megújult északi oldalon a szigetelés, vízelvezető járda, új ereszcsonna készült alumíniumból, javítva lett a cserepezés, és megújult a teljes külső festés. Mindezek 9,5 millió Ft-ba kerültek, amelyhez önkormányzatunk is 1 millió Ft-tal hozzájárult, lakossági közadakozásból 1,3 millió Ft gyűlt össze. Hálásan köszönöm minden adományozó nagylelkűségét!

2020-ban beadott és elnyert pályázataink

Óvodabővítés és rekonstrukció.....	100 M Ft
Arany János, Kossuth. u. aszfaltozása	19.5 M Ft + önerő
Hősök tere, Pacsirta u. aszfaltozás	30 M Ft
Művelődési ház belső felújítás	9.1 M Ft
Óvoda játszótérfejlesztés	5 M Ft
Fűnyíró traktor, kisgépek beszerzése	3 M Ft
Kossuth u. 78/B út, telek megvásárlása	3.5 M Ft
Petőfi u. 9. ingatlanvétel:	6 M Ft + önerő
Orvosi eszköz beszerzés:.....	2 M Ft
Kisbusz beszerzés.....	5 M Ft
Fesztivál/rendezvény	2 M Ft

Mindösszesen: 185 100 000 Ft

Az óvodabővítésről

Az óvodabővítés és rekonstrukciós munkák kivitelezésére kiírt közbeszerzési eljárás eredményesen zárult. Kivitelezést a szombathelyi VASI OPUS Építőipari Kft. nyerte. Munkakezdés: márciusban, átadás augusztusban, így szeptemberben már egy megújult és kibővült óvoda fogadja gyermekeinket. Ezzel együtt a kiscsoport is költözik a plébániáról.

Útfelújításokról

Az Arany János és Kossuth u. végszakasza fog megújulni. Az elnyert 19,5 millió Ft támogatáson felül mintegy 7 millió Ft önerő szükséges, a belügyminisztériumtól kapott támogatáshoz. A Hősök tere és a Pacsirta utcák rekonstrukciójára a Magyar Falu pályázatán nyertünk forrást 30 millió Ft-ot, ez 100% intenzitású, tehát önerőt nem igényel.

Óvodai játszótérfejlesztés

Néhány nagyobb, modern játszótéri eszköz, vár fog érkezni az óvodaudvarra, bővítve és modernizálva az eszközöket, a kicsik nagy öröme.

Művelődési ház belső felújítás

Óvodai, iskolai tornaszoba felújítására kiírt pályázaton nyertünk forrást. A pályázat a nagytermet, kistermet, wc-ket, kazáncserét, napelemek telepítését támogatja. Ha már nyertünk, úgy döntöttünk, a teljes belsőt megújítjuk. Elsőként a mindig vizes pincét tesszük rendbe. A közfalakat elbontottuk. Az épület egy részében a villanyt újra szereljük, a pincét, kishelyiséget újra vakolni szükséges szárító vakolattal. A pincét vízszigeteljük, majd újra betonozzuk. Az épület belső festése tíz évvel ezelőtt történt. A szükséges helyeken a vakolatot eltávolítjuk. A wc-k, kazánház 5 ajtaját cseréljük. Új 35 kW-os kondenzációs kazánt építünk be, cseréljük a meglévő elavult kettőt. Újra burkoljuk a wc-ket, szanitereket cseréljük. A nagy- és kisterem zöld linóleumburkolatát elbontottuk. Helyükre 195 nm-en aljzatkiegyenlítés és megerősítés után barna parkettmintás, nagy terhelhetőségű LVT, vinil burkolat készül. Illetve festékkaparás, glettelés után a 400 nm-es épület, plusz pince teljes belső festése valósul meg. Megújul a színpad parkettázása is, cseréljük a közel 60 éves zöld színpadfüggönyt is minőségi bíbor színűre. Megújul a színpad parkettázása is. Ezt követően az épületre napelemek kerülnek, így a jövőben a villamosenergiát megtermeljük. A munkálatok elvégzése közel 14 millió Ft-ba kerül, ehhez nyertünk 9,1 millió Ft-ot.

Kisgépek beszerzése

A Magyar Falu pályázat segítségével Husqvarna márkájú kistraktort, utánfutót, hótoló lapot, motoros fűkaszt, fűnyíró, sövényvágót, motorfűrészét fogunk vásárolni.

Új kisbusz beszerzés

Használt kisbusz beszerzésére kiírt pályázaton maximum 5 M Ft-ig nyújthattunk be pályázatot. Ezzel a pályázattal élt a Nárai Sportkör. Egy kilencszemélyes, kevés km-t futott, jó állapotú Ford Tranzitot vásárol az egyesület. Ezzel már kettő kisbusszal fog rendelkezni Nárai.

Rendezvény szervezés

A Náraiért Egyesület nyert 2 millió Ft-ot a pályázaton, amely az idei nyáron megrendezésre kerülő rendezvényen kerül felhasználásra.

Az orvosi eszközök, berendezések beszerzése 2,2 M Ft értékben már beszerzésre kerültek. Ezek legfőképp az új egészségházban tesznek jó szolgálatot.

Önkormányzatunk ingatlanügyeiről

6,8 millió forintért értékesítettük az előnytelenül szűk és hosszú önkormányzati területet

Értékesítésre került a Kossuth Lajos utcai terület 6,8 millió Ft-ért, amely ráadásul előnytelenül szűk és Y kereszteződésben található. Helyette három másik ingatlant vásároltunk 10,8 millió forintért, melyekhez 9,5 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyertünk.

Petőfi Sándor utca 9., közel 1500 nm-es ingatlan megvásárlására nyújtott be sikeres pályázatot a Nárai Templomért Alapítvány. Az ingatlant 7,3 millió Ft-ért vásároltuk meg, ehhez 6 millió Ft támogatást nyertünk. A főúton, jó helyen lévő ingatlant karitatív, közösségi célokra kívánjuk hasznosítani.

A Kossuth Lajos utcai terület értékesítését követően pályázati forrásból a főúton, Petőfi Sándor u. 9. alatt vásároltunk széles ingatlant, későbbi közösségi hasznosítás céljából

Kossuth L. u. 78/B. út, telek megvásárlása. A Magyar Falu program „Elhagyott ingatlan közcélra történő megvásárlása” címen kiírt pályázaton nyertünk 3,5 Ft-ot az ingatlanok megvásárlására, amelyet értékbecslés előzött meg. Eladó a Szombathelyi Tangazdaság Zrt. volt. Hosszú távú községfejlesztés céljából vásároltuk meg 100% támogatással. A felvezető út a későbbiekben összekötő útként funkcionálhat Kossuth Lajos utcával párhuzamosan létrejövő új utca esetén. Plusz egy telekkel gyarapodott önkormányzatunk.

A 6 m széles út végén egy 1500 nm-es építési telket vásárolt önkormányzatunk. Az út ráadásul későbbi területkialakítás összeköttetése lehet

Összegezve a két helyszínen, három ingatlan megvásárlása és egy telek eladásának mérlege. Kossuth utcai üres területet 6,8 M Ft-ért értékesítettük. Másik három ingatlant 10,8 M Ft-ért vásároltuk, amelyekhez 9,5 M Ft támogatást nyertünk, így azok tényleges megvásárlása 1,3 M Ft-ba került. Ezt az eladott telek árából, a 6,8 M Ft-ból fedeztük. Tehát vásároltunk 3 ingatlant, eladtunk egyet, miközben 5,5 M Ft nyereséget realizáltunk. Ezen összeget más pályázatokhoz önerőként, önerős fejlesztésekhez fogjuk felhasználni.

Befejezésül kívánok a tavalyinál szabadabb, boldogabb új esztendőt! Megköszönve érdeklődését lakóhelyének közügyei iránt.

Németh Tamás
polgármester

Bomba robbant 2020. március 11-én 15 órakor Szombathely határában!

Az Újperinti részen, a Németh Pál utcai házaktól alig néhány száz méterre semmisítették meg a Magyar Honvédség tűzszerései egy 75 éves – azóta föld alatt lévő, máig éles – 10 kg-os második világháborús magyar, esetleg német gyártmányú bombát, amely a mezőgazdasági munkálatok folyamán került elő. A tűzszerészek a helyszínen történő megsemmisítés mellett döntöttek, így a szántóföld végén 2,5 m mélyre tették le a bombát és ott robbantották fel. Háromszor hangzott el a „Vigyázz, robbantás!”, és felrobbant a bomba a föld mélyén, jól hallhatóan, majd enyhe füstfelhő lengte be a tájat.

A második világháborút követő évtizedekben számos bomba általi baleset, halálos baleset történt e helyen. Volt, hogy lóval szántó személy volt az áldozat, vagy éppen a lovat szelte ketté a detonáció. És a hely tovább kísért! Nem messze innét Nárai felé az út bal oldalán egykoron téglagyár működött, amelyet a II. világháborúban a német hadsereg elfoglalt és mint lőszerraktárat használt. Menekülésükkor nem volt idő a teljes kiürítésre, ezért a felrobbantás mellett döntöttek. A detonáció Náraiban és Újperintben a legtöbb ablakot megrepesztette. Ezzel együtt számos fel nem robbant lőszer, bomba is szóródott szét kilométeres körzetekben. Feltehetően ez is így került valamivel több mint 1 km-re

az egykori téglagyártól. A hely neve a népnyelv ajkán napjainkig téglagyári domb, az útról benézve számos kráter látszik, amik valójában bombatölcsérek.

A területet több alkalommal mentesítették, az 1980-as években nagyszabású országos akció keretében, de a hely még sokáig tartogat meglepetéseket.

Németh Tamás
polgármester

Advent

Advent első vasárnapján kigyúltak a fények Náraiban is a köztéri Betlehemben és adventi gyertyán. Ezen a télen elmaradtak a szervezett programok, nem volt Mikulás-várás sem. Helyette a Mikulás a Betlehemnél várta a gyermekeket, majd Bagoly József jóvoltából lovas szekéren látogatta meg azokat, akik ezt kérték. A Mikulás segítségére volt Szabó-Böröndy Andrea Mikulás Manó.

N.T.

Változások a helyi önkormányzati adóbevételek terén

Tájékoztató a gépjárműadóval kapcsolatos változásokról

Köszönjük a Tisztelt Adózóknak, hogy az elmúlt majd harminc évben a gépjárműadó kötelezettségek betartásával és adófizetéseikkel hozzájárultak Nárai fejlődéséhez. Évente közel ezer gépjármű ügyét intézte az önkormányzati adóhatóság és a beszedett gépjárműadó (ami meghaladta a 15 millió forintot) egy jelentős részét a központi költségvetésnek utalta. 2013. évtől a beszedett adóbevétel 60%-a, majd 2020. évtől már a teljes 100%-a a központi költségvetést illeti meg. Az egyes adó-

törvények módosításáról szóló 2020. évi CXVIII. törvény több pontban is érintette a gépjármű adóztatás kérdését. A módosulás kapcsán az adóhatósági feladatokat a belföldi gépjárművek utáni gépjárműadóban 2021. január 1-jétől már az állami adó- és vámhatóság (NAV) látja el.

Változások az iparüzési adó terén is

Az adó mértéke 2%, azonban a kormány ennek felét az idén a vállalkozásoknál hagyja. 2020-ban ebből 16 millió forintot fizettek be helyi vállalkozók önkormányzatunk kasszájába. Ebből következően az idei évben várhatóan 8 millió forint többlet marad a helyi vállalkozásoknál, ezzel segíti őket a kormány. Míg a 25 ezer fő alatti önkormányzatok esetében 100%-os kompenzálást hajt végre. Azaz ezt a vállalkozásoknál hagyott 8 millió forintot az ide évben a kormány biztosítja önkormányzatunk számára támogatásként a helyi vállalkozók helyett. A helyi adóerő mérték is könnyen kiszámolható. Náraiban 800 millió forint/év a helyi vállalkozók összeredménye, ugyanis ennek két százaléka a 16 millió forint, amit bevallanak és befizetnek.

Más adómérték nem változik

Ugyanekkor a kormány arról is rendelkezett a pandémiás helyzetre való tekintettel, hogy a települési önkormányzatok új adót nem vezethetnek be, a meglévőket nem emelhetik. A fentiekén kívül Náraiban a kommunális és telekadó fizetési kötelezettség áll fent. Időről időre szükséges ezeket is módosítani, de önkormányzatunk ezek emelését a kormányhatározattól függetlenül amúgy sem tervezte módosítani.

Miért fontos a helyi adóbevétel?

Mert ezek képezik azt a szabadon felhasználható önkormányzati forrást, amelyből az óvodát működtetjük, ebből tudjuk kiegészíteni a normatív támogatást, ami nem fedezi a működést. Ezek képezik pályázatoknál az önerőt és az önerős felújításokat is ezekből tudjuk eszközölni. Például az elmúlt tíz évben ebből a forrásból újult meg a település járdahálózatának 90%-a, ebből építettük át a településközpontot, készítettük a buszöblöket, új autóbuszvárókat, újítottuk fel a művelődési házat stb. Jelenben pályázati forrás híján ebből építjük az új egészségházat. Ezért is készül aránylag lassan, mert csak a működési kiadásokból megspórolt összeget tudjuk ráfordítani, éves szinten néhány milliót. Ha a helyi adóbevételektől mind elesnénk, nem tudnánk óvodát fenntartani, a települést ilyen mértékben fejleszteni, az egészségház kialakítást finanszírozni. Tehát a helyi bevételek jó helyre mennek: takarékos költségvetéssel nem „feléljük”, hanem a településen marad az Önök által befizetett adó az infrastruktúrába beépítve. Náraiban nincs kiküldetés, senki nem vezet menetlevelet, senki nem vesz fel „benzinpénzt”, nincs felülreprezentáció, jelentős juttatások, évi hat havi polgármesteri jutalom sincs, amikre egyébként a törvény felhatalmazást ad és sok más helyen élnek is vele.

Németh Tamás
polgármester

Változás a szociális juttatások terén

A pandémiás helyzetre való tekintettel jelentős összeget különítettünk el költségvetésünkben a szociális juttatásokra. Ezeknek megfelelően az idei évtől az alábbiaknak megfelelően módosul. Kérem, éljenek vele.

Újszülöttek támogatása

Minden 2021. január 1. után született, Nárai lakcímkártyával rendelkező újszülött 20.000 forint életkezdesi támogatásban részesül. Szülő igényelheti formanyomtatványon a hivatalban.

Beiskolázási támogatás

Minden Nárai lakcímmel rendelkező általános és középiskolás beiskolázási támogatásban részesül.

Magas gyógyszerár, szociálisan rászorultság

alapján is igényelhető az alacsony jövedelműek számára kiegészítő támogatás.

80.000 forint alatti nyugdíj

esetén igényelhetnek az érintettek pótlólagos támogatást.

70 év felettiiek támogatása

Az eddigi gyakorlatnak megfelelően.

A fentiekről részletes tájékoztatás személyesen a hivatal dolgozóitól, vagy a 94/511-403-as telefonszámon kérhető.

Németh Tamás
polgármester

Mindennapi életünk megkeserítője

Lassan már egy éve, hogy mindennapi életünket gyökeresen megváltoztatta egy világméretű járvány. Tavaly márciusban még nem tudtuk, mivel is állunk szemben, hogyan is tudunk védekezni ellene. Mára már gyakorlottan, néha kissé rezignáltan, vesszük az akadályokat: állandó maszkviselés, távolságtartás, fertőtlenítés, kijárási korlátozás. Az igazsághoz hozzá-

tartozik, hogy a folyamatos feszültség, bezártság, sok emberben okoz testi és lelki sérüléseket. Már mindenki nagyon szeretné, ha csak emlékeinkben élne a COVID vírus. Napjainkban az új védőoltás foglalkoztatja az embereket: milyen? hatásos? mellékhatásai?

Nézzük hát miről is van szó! Jelenleg Magyarországon a Pfizer/BioNTech által gyártott Comirnaty COVID 19 mRNS vakcinával kezdték meg az egészségügyi dolgozók önkéntes alapon történő oltását. Az mRNS normálisan a DNS-ről átíródó üzenet (innen a neve is: messenger RNS), ami kikerül a sejtmagból (ahol a DNS van) és a sejt plazmában egy riboszóma fehérjét készít belőle. Ha koronavírus fertőzi a sejtet, a vírus RNS-ről a vírusfehérjék író-

nak át, amiből meg vírus készül és a fertőzött gazdasejt egy idő után károsodik és lepusztul, vagy elpusztítják előbb a rendfenn-tartó sejtek, a fehérvérsejtek, hogy ne készüljön több vírus. Az oltás esetében az mRNS azonban, nem a vírust kódolja, hanem csak egy igen jellemző fehérjét, tüskefehérjét, ami szükséges a vírus sejtekbe jutásához. Ilyen formában nem kell attól tartani, hogy vírushordozó lesz az oltás következtében, mert a vírus teljes kódja nincs jelen. Csak a tüskefehérje készül el, aminek a nagy része le fog bomlani a sejtben, mint „hibás” fehérje, kisebb része meg bemutatásra kerül a fehérvérsejteknek. Egészen pontosan a T-limfocitáknak, akik úgy működnek, mint igazoltató rendőrök: időről időre elkérlik minden civil sejt „személyi igazolványát” és megnézik, hogy mit gyárt a sejt. Ha azt látják, hogy olyan fehérjét, ami nem tartozik a saját szervezethez, akkor aktiválódnak és a sejtet elpusztítják, hiszen vírushordozó lehet. A koronavírus oltás esetében felismerik a tüskefehérjét és aktiválódnak. Az oltásból 2 darab szükséges 21 nap különbséggel. Az oltás önkéntes, mindenki maga dönti el, hogyan szeretne védekezni korunk nagy világjárványát okozó Covid 19 ellen.

Molnárné Németh Emma
védőnő

Tisztelt Nárai Nyugdíjasok!

Szokás, hogy minden év őszen vendégül látjuk nyugdíjasainkat. Ennek keretében vidám és szórakoztató műsorral, étellel, itallal, zenével, tánccal, ami a legfontosabb, jó szóval, vidám, múltat idéző beszélgetésekkel. Sajnos a 2020-as esztendőben a már ismert Covid 19 vírus világjárvány miatti pandémiás helyzet nem tette lehetővé a személyes találkozást, ezért jókívánságaimat csak ily módon tudom megtenni. Bízom, hogy az idei esztendőben ezt megtehetjük, bepótolhatjuk.

Tisztelt Nárai Nyugdíjasok! Engedjék meg, hogy önkormányzatunk, dolgozónk és jómagam nevében ezúton tisztelettel köszöntsem önöket. Köszöntsem azokat, akik egyedül állóként, vagy családban eltöltött munkásévek után lettek nyugdíjasok. Jelen írásommal Önöket köszöntöm. A mi szüleinket, nagyszüleinket, a mi időseinket, Nárai nagy családjának tiszteletre méltó tagjait. Nekünk, a fiatalabb generáció tagjainak becsülni kell a

múltat, azt az értéket, amit Önök évtizedeken át verejtékükkel teremtettek, hogy biztonságban tudják gyermekeiket, unokáikat, hogy ezáltal is tovább gyarapítsák Nárait. Kívánom igaz szeretettel és őszinte tisztelettel, hogy vegye körül Önöket gondoskodó család, jó szomszédok, igaz barátok, kedves ismerősök. Érezzék a szeretet apró tüzeit nap mint nap, hogy minél tovább táplálhassák Önök is a családi tűzhely melegét. Mint Nárai község polgármestere köszönöm az Önök áldozatos munkáját, dolgozó hétköznapjait. Köszönöm segítségüket, véleményüket, tapasztalatukat, bölcsességüket, amit olykor velem is megosztanak, megköszönöm az idős korosztály települést építő munkáját. További erőt, jó egészséget, tartalmas, boldog életet kívánok minden idős embertársunknak!

Németh Tamás
polgármester

A képek az egy évvel korábbi 2019. évi nyugdíjas-találkozón készültek

A mi Óvodánk – Nárai Aranykapu Óvoda

Szinte minden évben írok cikket az oviról. Mi történt az adott évben? Hát most törhettem a fejem, hogy mit is írjak, mert annyi előre láthatatlan és szomorú dolog történt, hogy arról nem szívesen írok. Igen. Megint a vírus. Itt is. Már a csapból is az folyik. Minket is elérte, sajnos. Ebben az évben többször is. De kezdjük az év elején. Szépen indult a 2020-as január, 3 csoporttal, több mint 60 Nárai kisgyermekkel. Szinte betegeskedés nélkül vészeltük át a telet, s vidáman farsangoltunk. Éltük mindennapi ovis életünket, festettünk, gyurmáztunk, énekeltünk, táncoltunk, nevtünk, játszottunk és készültünk a nagyokkal az iskolára. Aztán márciusban történt valami. Egyik napról a másikra jött az utasítás, a kialakult vírushelyzet miatt határozatlan ideig be kell zárni az óvodát. Összeszorult torokkal tettem ki a szülői tájékoztatást a kapura. Aztán következett millió kérdés. Mindenki részéről. De válasz nemigen volt. Teljes volt a tanácsalanság, és a kilátástalanság. Meddig tart? Mi lesz így? Kialakult egy új fogalom. Online ovi. Átállás egy új dologra, amire még nem volt példa, ami még soha nem volt kipróbálva. Lehetőségeinkhez mérten próbáltunk segíteni a szülőknél, próbáltunk haladni, hétről hétre küldeni a foglalkozások anyagát, verseket, meséket, dalokat stb., hogy a gyermekek ne maradjanak le az oviban megszerezhető ismeretekről. Többé-kevésbé sikerült. De ehhez kellett a szülők, akik egycsapásra óvó nénik, óvó bácsik lettek. Köszönet nekik! S egyszer csak, ahogy bezárt az óvoda, szó szerint egyik napról a másikra ki is nyitott. Májusban csak ügyeleti rendszerrel tudtunk üzemelni, és ellátást biztosítani néhány gyermeknek, de nyárra visszaállt a rend. De sajnos nem volt az igazi. Sokáig nem volt engedélyezett a ballagás, s mi is toltuk, amíg lehetett. Nem szeretnénk volna, ha ez (is) kimarad a nagycsoportosaink életéből. Aztán szakítva a hagyományokkal, szűk körben, az óvoda udvarán elbúcsúztattuk az iskolába indulókat. Akkor még nem gondoltuk, hogy amit rebesgetnek a vírus második hullámáról, az valósággá válik...

A szeptembert 58 ovis gyermek kezdte el a Katica, a Szivárvány és a Fecske csoportban. Kezdődött a beszoktatás, szinte az összes gyermeknek. Volt olyan kisgyermek, aki 4-5 hónapig nem járt oviba, a járványhelyzet miatt. Így nem csak a kicsi gyermekeknek volt új az ovi, hanem a nagyobbaknak is furcsa volt ismét közösségbe járni. Nehéz volt az elválás a szülőktől, sok volt a sírás, szomorkodás. De sikerült visszazökkenni a hétköznapi életbe, s újult erővel vetettük bele magunkat az óvodai létbe. Majd az iskolai őszi szünet idejére, amikor az országban magasra szöktek a mutatók az új megbetegedések tekintetében, ismét szomorú idők jöttek. A szülők hozzáállása felelősségteljes volt, felmérték annak súlyát, hogy mekkora a fertőzésveszély az óvodában, s sokan, akik meg tudták tenni, hogy otthon tartásuk csemetéiket, kivették őket az oviból. Ezért köszönet illeti őket, hisz ezzel a döntésükkel az óvoda dolgozóinak egészségét is védték. Mert akármennyire is javasolják, mi az oviban nem tudunk másfél méteres távolságot tartani a gyermekektől, és velük sem tudjuk betartatni. Nem tagadjuk meg tőlük az ölelést, segítünk orrot

fújni, öltözni, sebet kötni. Ezt meg csak testközelből lehet. Le-
csökkent a létszámunk, egy csoporttal üzemeltünk. Ám decemberben sikerült ismét három csoportnyi gyermekkel éldékelni. Ezt a '20-as évet így is fejeztük be. Három csoporttal, de jóval kevesebb gyermekkel.

Hogy milyen érzések vannak bennem/bennünk? HIÁNY. Nagyon hiányoznak az otthon lévő gyermekek. Hiányoznak az érzések, hogy nem volt teljes az ovis karácsony. Az, hogy a Mikulás nem látogatható az oviba, és nem tudták őt verssel, dallal köszönteni, csak az ablakból leshettük meg egy pillanatra. Hiányoznak az elmulasztott hasznos idők, időtöltések a gyermekekkel. Ennek az egész helyzetnek az egyik elszenvedője minden bizonnyal a GYERMEKEK. Ők, akik fel sem foghatják, mi történik környezetükben, hisz mi felnőttek is csak kapkodjuk a fejünket. Szeretném a szülőkön kívül köszönetemet kifejeztem a polgármester úrnak, Németh Tamásnak, aki a nehéz helyzetben az óvoda mellé állt, s segítségünkre volt. Továbbá köszönöm kitartó munkáját, és hozzáállását kollégáimnak, a Nárai Aranykapu Óvoda összes dolgozójának! S ha lehetne egy kívánságom egy jó tündértől mi lenne? Egészség. Egészséget mindenkinek. A régi öregek sokszor köszöntek el egymástól ezekkel a szavakkal: Jó egészséget! Most ennek a két szónak hatalmas értéke van, s azt hiszen átértékelődött, és most nyert valóban igazi értelmet. Kedves Náraiak, jó egészséget és Boldog Új Évet Kívánok mindenkinek!

Nádás Nikolett

óvodavezető

Elsőáldozás Náraiban

Javában zajlott a Nárai templom külső felújítása, ez sem volt akadálya annak, hogy július első vasárnapján az elsőáldozást megrendezzük. Az elsőáldozás nem más, mint az első találkozás szentsége az Eucharishtiában jelen lévő Jézussal. Ezúttal 12 fő részesült az elsőáldozás szentségében: Miltényi Gábor György, Miltényi Attila, Kovács Máté Károly, Vincze Krisztián, Rozmán Botond, Takács Benjámin Márk, Meskó Péter, Kovács Dávid Barna, Bódi Kata Mónika, Kóhalmi Zsófia, Kóhalmi Noémi és Kóhalmi Nikolett.

N.T.

A Nárai Iskolában történt 2020-ban

Az első újrakezdés közös ünnepünk a farsangi mulatság volt február 19-én. Molnár Ármán 4. osztályos tanulóknak már nem volt ve-lünk, mert elköltözött Nárából. Viszont egy új kislány érkezett hozzánk Újperintről: Sebestyén Bori a második osztályosainkhoz iratkozott be, február 10-én.

Még e nap délelőttjén a Berzsényi Dániel Könyvtár gyermek-könyvtárában vettünk részt egy foglalkozáson, Czupry Ádám és Czupryné Léber Boglárka közbenjárásával.

Március 4-én vendégül láttuk a nagycsoportos ovisokat és szü-leiket az iskolában.

Március 15-én már csak iskolai keretek között ünnepelhettünk.

Március 16-tól mi is digitális tanrendre tértünk át a világjár-vány miatt és interneten keresztül tartottuk egymással a kapcsolatot. Minden gyermek az otthonában tanult. Erről tanúskodik az alábbi kép is.

A tanév végéig így folyt a tanítás. Minden pedagógus, szülő és gyermek kivette a részét az eredményes munkából. Nagyon köszönöm a szülők támogató hozzáállását! Ezzel érthettük el, hogy ennek a rendhagyó tanévnek a végén is tudtunk bizonyítványokat adni a gyerekeknek. Eredményesen zárhattuk a tanévet. A Paragvári Iskola vezetése és informatikus szakembere oroszlánrész-t vállalt a vírus okozta kihívások szakszerű, digitális kezelésében. Nekik is köszönöm!

Június 15-én a Polgármester Úr engedélyével és a szülők akaratából a Millenniumi Parkban tartottuk a végzős tanulóink tiszteletére rendezett ünnepségünket. Itt foglaltuk össze a tan-év tanulságait, osztottuk ki a bizonyítványokat. Hat negyedikes

diákunkat búcsúztattuk. Közülük Herceg Éva Alexa és Pálfi Pat-ricia a Felsőcsatári, Borosta Milán a Bolyai, Bauer Dóra és Ba-uer Hanna a Paragvári és Bakonyi Dorián a Brenner iskolában folytatja tovább tanulmányait. Búcsúztunk még Pálfi Petrától, aki Felsőcsatáron tanul tovább másodiktól, nővérével. Sebestyén Boritól, aki Gyenesdiásra költözött Újperintről. Két pedagógus munkatárs is búcsút vett az iskolától: Nagy Eszter napközis neve-lő a Paragvári Iskolában kapott feladatot, Krauszné Takács Júlia óraadónk pedig édesanyjai örömei elé nézett. Köszönöm szépen munkájukat, szeretettel emlékezünk rájuk, bármikor szívesen látjuk őket körünkben.

A 2020/2021-es tanévet szeptember elsején, kedden kezdtük el. Ez a Nárai Iskola újra nyitásának 7. tanéve. Az előző tanév digitális befejezése után nagyon vártuk már a rendes, osztályte-remben zajló tanulást. 27 tanuló és 4 pedagógus kezdte meg a

munkát. Közülük 8 kis elsőst üdvözölhattunk az iskolapadban. Új kollégákkal is kiegészültünk: Héra Károly látja el a napközis nevelői feladatokat és Varga Beatrix óraadóként segíti a délutáni házi feladatok elkészítését.

Sok időt töltöttünk ősszel a szabadban, kihasználva a kellemes, tiszta levegőt.

Október 9-én sikeres papírgyűjtést szerveztünk a szülők. Nagyon köszönjük Cséve Norbert segítségét a szállításban, pakolásban. Huszár Bernadett SzM elnök munkáját az összehangolásban és a szülők, gyerekek, tanítók segítségét. Nárai lakosainak pedig az újságpapírt.

Október 6-án ünnepelőben emlékeztünk az Aradi Vértanúkról.

Október 23-án a Művelődési Ház előtt ünnepeltünk.

A november hónapunk a COVID-19 árnyékában zajlott. Örülünk a hagyományos oktatás lehetőségének, de szeptembertől kezdve várható volt, hogy előbb-utóbb nálunk is megjelenik a fertőzés. Mivel ez a betegség tünetmentes fertőzöttek esetében is fertőzhet és a gyerekek alig mutatnak tüneteket miatta, valószínűsítettük, hogy közöttünk is lesznek majd betegek. Fertőtlenítettünk, lázat mértünk, maszkot is hordtunk, ahol tudtunk, de nem kerültük el így sem ezt az új járványt. A mi iskolánk eddigi

járványhistóriája: november 5-én az egyik tanulónk családjában megjelent a vírus. Ő karanténba került 6-ától. November 13-át, pénteket követő éjjel Anita néni és én is a betegség tüneteit fedtük fel magunkon. Ezért 16-ától, hétfőtől rendkívüli szünetet rendelt el az Igazgató Úr. Közben kiderült, hogy mindketten elkaptuk a betegséget, mert pozitív lett a tesztünk. 23-ától már digitális tanrendben folytatódhatott a tanítás, mert én már jobban lettem. 30-ától újra rendes, iskolai tanítással haladtunk tovább, Anita néni helyettesítésével, mert ő még lábadozott. Közben több családban is megbetegedtek tanulóink és szüleik is. Szerencsére már mindenki jobban van. Szövődményektől mentes, teljes gyógyulást kívánok mindenkinek!

December 18-án meghitt hangulatban ajándékoztuk meg egymást Karácsony alkalmából.

Remélem, hogy ez a színes összefoglaló árulkodik a nálunk jellemző családi légkorról, az elfogadó közegről, az egymás iránti tiszteletről, szeretetről. Arról, hogy a szülők, pedagógusok és gyermekek közösen alkotják ezt az összetartó csapatot.

Szeretettel hívunk és várunk minden érdeklődő alsó tagozatos gyermeket iskolánkba! Különösen várjuk a kis elsősök jelentkezését, beiratkozását. Minden kérdésre szívesen válaszolunk. Az iskola elérhetőségei: +36/30-313-9678 és paragvarimm@gmail.com Keressenek bátran bennünket!

Marton Melinda
tanító

Új év, új pályázat!

Benyújtottuk az év első pályázatát, 130 millió forintnyi igényt céloztunk meg! Terv a faluközpont II. ütemének megvalósítása, a temető és virágbolt közötti mély árokrendszer átépítésével. Évekkel ezelőtt egy kisebb szakaszra eredménytelenül pályáztunk, most nagyobb léptékben ismét megpróbáljuk. A terv szerint 450 m hosszban az árok szintezése, kapubejárók elbontása és átépítése után új csőrendszer, a felszínen folyókarendszer, víznyelők építése, míg a járda mellett végig 2 m füves sáv, kívül 450 m hosszban bazaltzúzalékos parkoló építése a cél.

Január elején jelent meg a kiírás, egy hónapig áll nyitva a pályázat. Útépítő, vízépitő mérnökök, külsős közgazdászok bevonásával, hivatalunk dolgozóival éjjel-nappal dolgoztunk. Három hét alatt elkészült a tervdokumentáció, sok-sok melléklet, adatlapok, nyilatkozatok, hivatalos igazolások, engedélyek. A projekt szakmérnöki költségvetése engedélyeztetéssel, kezelői hozzájárulások beszerzésével; közbeszerzési, kivitelezési és műszaki ellenőri költségekkel 130 millió forintra jött ki.

A projekt célja Nárai arculatának további formálása, a településközpont további modernizálása a mély árok eltüntetésével, helyén parkolók kialakításával, hogy a település még élhetőbb, komfortosabb, biztonságosabb és modernebb legyen.

Németh Tamás
polgármester

Önkéntesek csomagolták, vitték ki a maszkot

Náraiban 500 háztartás kapott 2-4 higiéniai sebészeti maszkot április első napjaiban. Az önkormányzat a Styl ruhagyárból 1200 db többször használatos, vasalással sterilizálható maszkot rendelt, amelyeket aztán önkéntesek csomagoltak és kézbesítettek. Később ózongenerátort vásároltunk és fertőtlenítettük intézményeinket. Valamit több alkalommal vásároltunk fertőtlenítőszerrel is. A Covid elleni védekezésre közel 1,5 millió forintot költött önkormányzatunk.

Németh Tamás
polgármester

Állami ünnepeink helyi megemlékezéseiről

Március 15-ei állami ünnepünkről, az 1848–49-es szabadságharc és forradalom kitörésének 172. évfordulójáról a templomi szentmisét követően emlékeztünk meg, miután a művelődési házba tervezett nagy ünnepség a vírusfertőzés miatt lemondás-

Balról: Pfliegler Ármin a községzászlóval, Németh Tamás polgármester, Dr. Rátkai László esperes és a Vitéz Both Béla Emlékdíjjal kitüntetett dr. Schubert Miklós Zsolt

Augusztus 20-án megemlékeztünk Magyarország születés-napjáról, állami ünnepünkről. Előbb a templomban Szentmise,

Október 23-án az 1956-os forradalom és szabadságharc 64. évfordulójára emlékeztünk. Megemlékeztünk azokról az egykori Náraiakról is, akik az '56-os eseményeket követően elhagyni kényszerültek Nárait és szétszórtaan telepedtek le a világban, erről emléktábla tájékoztat a művelődési ház falán. Az ünnep-

ra került. Ezt követően az 1848–49-es nárai honvédek emléktábláját koszorúztuk meg. Az ünnep alkalmával köszönhettem lakótársunkat Dr. Schubert Miklós Zsoltot, aki március 15-e alkalmából jeles állami kitüntetésben részesült, így írunk róla: „Vitéz Both Béla Emlékdíj” kitüntetésben részesül Dr. Schubert Miklós Zsolt bv. alezredes, a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet osztályvezető főorvosa. 1994-től a Szombathelyi Határőr Igazgatóság, majd 2007-től a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állományában teljesít szolgálatot. A Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet osztályvezető főorvosaként látja el feladatait. Hivatását alázattal, magas színvonalú szakmai tudás birtokában, azt folyamatosan fejlesztve végzi. Szolgálatát példaértékű hivatástudat jellemzi. Nagy odafigyeléssel és az egészségügyi munka tekintetében nélkülözhetetlen emberi empátiával foglalkozik a személyi és a fogvatartotti állománnyal egyaránt. Vezetői képessége, szakmai tapasztalata, illetve emberi tulajdonságai nagyban segítik őt szakmai munkája magas színvonalú ellátásában.

Nárai nevében gratulálok a díjazottnak!

ökumenikus kenyérszentelés történt, majd a művelődési házban kulturális keretek közt ünnepi megemlékezést tartottunk.

ség Tóth Antal nyugdíjasklub vezetőjének visszaemlékezésével zárult. Felidézte az egykori Nárai eseményeket is, melyeknek tanúja volt.

Németh Tasmás
polgármester

Rönkhúzás a faluban, elkelt a gyönyörű Panna

Folytatás az 1. oldalról

S hogy ki ne felejtsem a díszes, csinos koszorúslányokat (Bakonyi Vivien, Hoósne Kovács Veronika, Huszár Bernadett, Takács Blanka), akik mint mindig, emelik az est fényét. Az Ultravioletták csapata új koreográfiájával tisztelte meg az ifjú párt, Takács Péter – mint mindig – most is finom étket főzött.

Így esett, hogy ismét sikerült hagyományt őriznünk, s felelevenítenünk a falunkban. Aki ilyenkor ott van, és kiveszi részét a rönkhúzáson akár szereplőként, akár segítőként, vagy nézőként,

mindig jól érzi magát. Egy életre felejthetetlen emlékeket szerez, kikapcsolódik, s közösségi életet él. Szomorú, hogy egyre kevesebben kíváncsiak a falu rendezvényeire. Talán ez az év megtanít minket arra, hogy ezek mennyire fontos dolgok, s ártékelődik a hozzáállás. Csak remélni tudom, hogy a jövő az emberek számára csupa jót hoz. Tiszta szívből ezt kívánom! S akkor fellendülhet a közösségi élet, fontosak lesznek az emberi kapcsolatok, s az élőszó. Köszönöm a sok segítséget a résztvevőktől, s köszönöm azoknak is, akik eljöttek!

Nádas Nikolett

Nárai Téli esték

Februárban a régmúlt idők egykori használati tárgyainak elkészítéséről, letűnt helyi kézművestermékek mai élő hagyományőrzői tartottak ízelítőt tudásukból. A végén pedig a horvátlovői Simon Attila harmonikázott, a legkitartóbbak éjszakáig mulattak nótaszó, zsíros kenyér és bor mellett. Közreműködők voltak még a helyi iskolások, Nárai Örökzöld Nyugdíjasklub énekkara és a Nárai Dalkör.

A nap folyamán kosarat font Völgyi Gábor és Molnár Gábor, koszorúkötést bemutatta Herczeg Józsefné és Góber Istvánné, a kézimunkahorgolást Tieber Károlyné, a cekkerfonást pedig Pulai Imréné.

Németh Tamás

Náraiért Egyesület – Állandó helytörténeti gyűjtemény

A 2020-as esztendőben a koronavírus-járvány volt a főszereplő. Ezért sajnos programokat sem tudtunk szervezni. Üde kivétel ez alól a nyáron megnyitó hagyományőrző és helytörténeti kiállítás. Olvassák el erről Szilágyiné Pompor Vilma gondolatait.

Marton Melinda szervező-titkár

Január 22-e, a magyar kultúra napja alkalmából kicsi visszatekintést szeretnék tenni az elmúlt évre, évekre. Emlékezni kulturális és hagyományőrző ünnepeinkre a korábbi évekből, melyek mostanra szép emlékekké váltak, remélhetőleg mindannyiunk emlékezetébe, melyet most a járvány idején mindenki csak önmagában élhet újra. Szép ünnepünk volt augusztus 6-án az Állandó Helytörténeti Gyűjtemény avatója. Bár ezt is egy kicsit beárnyékolta a járvány, azért ünnep volt, a falu ünnepe, sok év után, sokak óhajára, sokak támogatásával, végre létrejött.

Az előzményekről. 2009-től a falunapi rendezvények programjában szerepelt egy-egy fotó-, helytörténeti- vagy hagyományőrző tevékenységet bemutató időszak kiállítás. 2010–2011-ben a Kultúrház adott otthont a kiállításnak. 2012-től a Sárgaliliom Alkotó és Közösségi Ház lett a helyszín. 2013–2014-ben nyolc helytörténeti időszak kiállítás nyílt meg. Köszönet a falu képviselőtestületnek, Németh Tamás polgármesternek, a falu lakóinak és mindenkinek, akik tárgyakkal, emlékekkel, régi fotókkal, anyagiakkal támogatták a rendezvényeket. 2014-től az időszak kiállítások helyszíne az Alkotóház, Parkház és a Kultúrház voltak. Fő támogatója a Náraiért Egyesület és a falu lakói. A gyűjtőmunka az évek során folyamatos volt, miközben egyre erősebbé vált a Náraiak óhaja, hogy legyen állandó helye a begyűjtött anyagoknak, képeknek, tárgyaknak, eszközöknek. Egy helyre volt szükség, ahová lélekindító ellátogatni, elidőzni, ismerkedni a régmúlt idők emlékeivel.

Köszönetet szeretnék mondani Mindazoknak, kik gyűjtőmunkájuk során segítségünkre voltak vagy a kiállítások felépítésében partnerek voltak. Összesen 21 időszak kiállításunk volt, és végre megnyithatott az első állandó helytörténeti és hagyományőrző kiállítás augusztus 6-án. Köszönet az önkormányzat képviselő-testületének, Németh Tamás polgármesternek, a Náraiért Egyesületnek, MINDENKINEK! Megnyílt és aztán szinte azonnal be is zárt, hiszen járványos időben élünk, de reménykedjünk, hogy hamarosan újra megnyílik előttünk a múlt. Megismerhetjük Nárai múltját, hiszen múlt nélkül nincs jövő.

Adatok a római katolikus Nárai Iskola múltjára vonatkozólag. A legrégebb iskolamesteri feljegyzés:

- 1753-ban Pásztori László az iskolamester.
- 1780-ban Kercselits Mihály az iskolamester. A község lakóinak száma már akkor 540 körül van. Az iskolamester háza

fából és tömésfalból készült. Kettő szobája van, a nagyobb a maga részére, a kisebbik a gyermekek instruálására. A ház szomszédja északról a temető, délről a tér, keretről a plébánia kertje.

- 1816-ban Pratsovis György az iskolamester. Háza ugyanaz.
- 1841-ben Vörös Ferenc az iskolamester. A mesterház a régi helyén újra épült talpakra, tömésből, jó karban van. Van benne iskolaszoba, ezenkívül még egy szoba, konyha, istálló és szén. Szűk udvara, kertje semmi.
- 1868-ban Horváth Endre az iskolamester, tanulók száma: 61.
- 1871-ben még Horváth Endre az iskolamester, tanulók száma: 96.
- 1874-ben szintén Horváth Endre az iskolamester, tanulók száma: 79.
- 1876-ban Magyar György az iskolamester, tanulók száma: 85.
- 1882-ben Somogyi János, tanulók száma: 102.

- 1906-ban Somogyi János, Milos István, tanulók száma: 130, két tanterem.

- 1914-ben Somogyi János és Holczbauer János, tanulók száma: 140.

- 1929-ben Bertók István és Kozma Ernő.

- 1934-ben Bertók István és Karácsony Imre.

- 1940-ben Bertók István és Kiss István.

Az iskola 1903-ban épült, kivitelezője Kopfensteiner Gyula, szombathelyi építőmester, tervező Brenner János építőmester. Osztálytanítói lakás (jelenleg helytörténeti gyűjtemény) 1914–1915-ben épült. Nagy Sándor és Németh József szombathelyi kőművesmesterek által. Tervező: Kopfensteiner Dénes szombathelyi építőmester. A népiszkolára vonatkozó adatok Szemes Józsefné Péntek Mária feljegyzésein alapulnak.

Szilágyiné Pompor Vilma

Kovács Ramóna: Lengő lombok évszaka

Dallamát hozza a szél,
elsüvit vele messze.
Ósi időkről mesél,
vágyaiban epedve.

Suttogó hangú folyó
partjának zöld pamlaga.
Ásító éji manó
surranó cseppnyi zaja.

Ott lapul, vár egyre vár
napfénynek sok sugara:
tavaszról fakad a nyár –
lengő lombok évszaka.

200 éves lett a Nárai templom

1820-ban épült Nárai temploma, amely az elmúlt esztendőben, 2020-ban volt 200 éves. Ismereteim szerint, mint építészeti alkotás, a község legrégebbi épülete. Szakrálisan is éppen ennyi ideje nyújt biztos támpontot és megnyugvást az oda betérőknek; ad vigaszt a keresőknek. Előre eltervezett célunk volt, hogy a korábbi években megújult templombelső után e jeles alkalomra a külső is megújuljon. Ehhez a célkitűzéshez alakítottuk gazdálkodásunkat is. 2020 tavaszán megindult a munka is. Előbb Góber Tamás javította a vakolatot, Kurcz Ernő a vízelvezetést. Következett az állványozás, amelyet Szabó Ferenc jáki mester végzett. A festési munkákat Csukovics Imre szombathelyi festőmester, míg a bádgosmunkát Gyánó Péter körmenyi mesterember végezte. Volt némi villanyszerelés, ezt Döme Gábor szombathelyi mester végezte. Összességében a teljes külső festés, mázolás megújult. A korábbi bádogsatorna rendszer sötétbarna színűre fűjt időtálló alumínium ereszsatorna rendszerre lett cserélve. Az órák ugyan nem működnek: nyolc órát mutatnak, erre állítottuk őket. Vasárnap ekkor kezdődik az Istentisztelet, másfelől minden este 20 órakor szólnak utoljára a harangok.

A munkálatokkal határidőre végeztünk. A felújított 200 éves templom évfordulós Szentmiséjét, újra szentelését 2020. szeptember 6-án – a búcsú ünnepe előtt egy héttel – vasárnap reggel 8 órakor tartottuk. Dr. Székely János megyéspüspököt vártuk, azonban hirtelen közbejött akadályoztatása okán Császár István Püspöki helynök végezte el a szertartásokat. A 200 éves ünnepi évfordulón részt vett a teljes Egyházközségi tagság, az önkor-

mányzat képviselő-testülete. Az eseményen velem együtt öt polgármester volt jelen: dr. Tóth Ernő Ják polgármestere, Tarsoly Alfonz Balogunyom polgármestere, Szekeres Zsuzsa Kisunyom polgármestere és Gál Sándor Bucsú polgármestere. Részt vett az eseményen dr. Hende Csaba országgyűlés alelnöke, Nárai országgyűlési képviselője is, aki ünnepi beszédet mondott. A Szentmise után a hősi emléknűhöz vonultunk, megemlékeztünk a két világháború Nárai áldozatairól. Ezt követően a LEADER pályázaton nyert támogatásból átadtuk a kívül-belül megújult egykori tanítólakást, benne Nárai helytörténeti gyűjteményét, Szilágyiné Pompör Vilma rendezte be. Reméljük, a világjárvány elmúltá után további közösségi helyé, kapocssá válik. A beszédek és sajtótájékoztatók után a templomkertbe vonultunk, ahol elfogyasztottuk Góber Tamás által készített közös ebédet. Már hajnalban nekilátott! Fogyott a süteményből, borból is. Újabb tartalmas beszélgetésekkel, lelki élményekkel gazdagodva tértünk haza. Ezen alkalmából jelent meg Nárairól szóló harmadik könyvem is, a 200 éves a Nárai templom. **Németh Tamás**

Akik a templomkülső megújítását támogatták

Hálás szívvel köszönjük a templom külső megújítására felajánlott adományokat! Több mint 70 fő adományozott 1,3 millió forintot. Segítségüket köszönjük, nélkülük a község legrégibb épülete – a 200 éves templomunk – felújítása nem vált volna valóra. Nagylelkű adományait Isten fizesse meg!

Ásó János, Petőfi u.	Molnár Gáborné, Petőfi u.
Békési Ferenc, Dózsa u.	Molnár Gyuláné, Petőfi u.
Bene Imre, Lövői u.	Molnár Lászlóné, Petőfi u.
Borosta József, Dózsa u.	Molnárné Góber Ingrid, Új Élet
Czupy Ádám, Kossuth u.	Nagy Imre, Petőfi u.
Dezse Károly, Kossuth u.	Nárai Dalkör, Nárai
Domonkos Miklós, Új Élet u.	Németh Istvánné, Petőfi u.
Dr. Schubert Miklós, Kossuth u.	Németh Tamás, Tópart u.
Gerencsér Miklósné, Petőfi u.	Norczen Ferenc, Kossuth u.
Góber István, Petőfi u.	Pfliegler István, Lövői u.
Góber Józsefné, Árpád u.	Pintér József, Liliom u.
Góber Tamás, Petőfi u.	Pulai Imréné, Árpád u.
Grebenár József, Petőfi u.	Resetár Antal, Kossuth u.
Hegedüs Gáborné, Petőfi u.	Resetár László, Kossuth u.
Herczeg Józsefné, József A. u.	Sásdiné Király Livia, Új Élet u.
Hernáth Gáborné, Kossuth u.	Savanyu-Molnár Bianka Petőfi
Hertelendy Szilvia, Kossuth u.	Sebestyén Pálné, Új Élet u.
Horváth Józsefné, Árpád u.	Shmalzl Imre, Új Élet u.
Horváth Pálné, Béke u.	Simon Jánosné, Petőfi u.
Kelbert György, Béke u.	Skultéti Lászlóné, Petőfi u.
Koltay István, Tópart u.	Stieber Tibor, Petőfi u.
Konczer Szilvia, Új Élet u.	Surányi Pál, Hősök tere
Kondics János, Kossuth u.	Süle Ernő, Béke u.
Kovács István (Ifj.), Petőfi u.	Szabó Ferenc, Petőfi u.
Kovács Károlyné, Ady u.	Szabó Sándorné, Kossuth u.
Kovács László –	Szakály Jánosné, Gagarin u.
Kovács László, Gagarin u.	Szakály Tamás, Gagarin u.
Kovács László, Petőfi u.	Szakály Zoltán, Gagarin u.
Kovács Martin, Petőfi u.	Szalmári Gyuláné, Liliom u.
Kovács Miklós, Kossuth u.	Szovák Mónika, Kossuth u.
Kovács Miklósné, Hősök tere	Tieber Károly, Béke u.
Kovács Péter, Petőfi u.	Tóth Antal, Petőfi u.
Kovács Rezső, Petőfi u.	Tóth László, Tópart u.
Kurcz Ernő, Új Élet u.	Vincze István, Árpád u.
Körhöczné Szabó Zita, Új Élet	Vincze István, Petőfi u.
Krausz Attila, Petőfi u.	Völgyi Gábor, Új Élet u.
László Szilvia, Ják	Völgyi Imréné, Petőfi u.
Lázár Józsefné, Kossuth u.	Zelles Anikó, Petőfi u.
Lóránth Csaba, Kossuth u.	Zelles Eszter, Veszprém
Lukács Zoltán, Solyom u.	Zelles Józsefné, Petőfi u.
Márkus Lászlóné, Lövői u.	Zelles Sándor, Kossuth u.
Marosits Edit, Új Élet u.	Zernovác Antalné, Kossuth u.
Marosits Györgyné, Új Élet u.	Zernovác Magdolna, Kossuth
Marosits Mária, Petőfi S. u.	Zrínyi Jánosné, Kossuth u.

2020. évi anyakönyvi események

Akiket szeretettel köszöntünk

Vályi-Nagy Kata és Kovács Máté fia Zsombor
Dékán Anikó és Fülöp Tibor lánya Gréta
Stieber Mária és Horváth Ádám fia Benedek
Kovács Nikolett és Kovács Sándor fia Bence
Hajdú Réka és Vajda Balázs lánya Hédi, Adél
Baráth Réka és Gáspár András fia Botond
Horváth Barbara és Iszak Zoltán lánya Anina
Kovács Melitta és Kovács András fia Attila
Dr. Gergely Melinda és Kovács Bálint lánya Panni
Dienes Szandra és Bálint Dániel lánya Vanda
Takács Júlia és Krausz Attila lánya Nóra
Pajor Hajnalka és Lestár Dániel fia Balázs, Dániel
Békési Viktória és Kolman Szabolcs fia Barnabás
Borsits Adrienn és Fiedler Béla fia Noel

Akiknek szívből gratulálunk

Bangó Bettina és Skrapits Lajos
Kálmán Kamilla és Farkas Márton
Balogh Ramóna és Fölnagy Gábor
Horváth Szandra és Domnanics András
Babos Szabina és Selmeczy Gyula
Kálóczi Kitti és Bognár András
Horváth Kinga és Völgyi Gábor
Pajor Hajnalka és Lestár Dániel
Szekeres Magdolna és Molnár Gábor

Akiktől fájó szívvel búcsúzunk

Sásdi László (élt 61 évet)
Tóth Lajos (élt 66 évet)
Rozmán József (élt 71 évet)
Németh Rezsőné /szül.: Szarka Mária/ (élt 71 évet)
Resetár Antal (élt 41 évet)
Kenyeri Zoltán (élt 37 évet)
Zanati Imre (élt 59 évet)
Király Istvánné /szül.: Resetár Ilona/ (élt 84 évet)
Tóth Lajos (élt 75 évet)
Horváth Péter (élt 69 évet)
Németh Imre (élt 77 évet)
Dr. Gyimesi Józsefné /szül.: Meggyesy Éva/ (élt 87 évet)
özv. Skultéti Lászlóné /szül.: Kovács Erzsébet/ (élt 89 évet)
Dudás Albert (élt 66 évet)
Elek Antal (élt 86 évet)
Dr. Doma József (élt 70 évet)

Molnárné Németh Emma

Köszönettel tartozunk!

Együtt könnyebb! Az elmúlt esztendőben is nagyon sokan a közösség segítségére voltak. Nekik ezúton is megköszöm a település nevében az óvodásoknak, iskolásoknak nyújtott, felkészítő pedagógusok segítségét! Az Örökzöld Nyugdíjasklubnak, Nárai Dalkörnek, Nárai Sportkörnek, Náraiért Egyesületnek, Néró Teke és Szabadidő Sportklubnak és tagjaiknak az éves aktivitást! Köszönjük a templom egész éves díszítést, karbantartást Marosits Máriának, Kovács Károlynénak, Tieber Károlynénak, Pulai Imrénének, Horváth Pálnénak, Polgár Károlynak és a többi egyházközségi képviselőeknek! Köszönjük a templomi karácsonyfákat Zelles Sándornak és feleségének, a köztéri fenyőfát Hegedüs Lászlónak, Frankné Tóth Mónika virágboltosnak pedig a felajánlott virágkompozíciókat, koszorút! Varga László díszpolgárunknak az óvodai és közösségi

felajánlásokat! Megköszönjük Szakály Tamás segítségét a gépjárművek elvégzésekor, Góber Tamásnak a művelődési ház kőművesmunka elvégzését! Illetve megköszönöm az önkormányzat intézményeinek, óvodai dolgozóinak és mindenkinek a segítségét, aki bármivel is hozzájárult közösségünk gyarapodásához az elmúlt esztendőben! Végül, de nem utolsósorban megköszönöm Lóránth Zoltánnak a támogatását, amelyet a Hírmondó megjelenéséhez nyújtott és nyújt, támogatásával juthattak el elmúlt esztendőben is településünk hírei az Önök háztartásába! Fényképeken a templomi karácsonyi fenyők kitermelése és a feldíszített karácsonyfák.

Németh Tamás
polgármester

A tetejére borult egy autó Nárai után

Április 27-én, hétfőn felborult egy személyautó a 8713-as út Nárai és Pornóapáti közötti szakaszán. Hétfőn kora este egy Seat személyautó haladt Pornóapáti felől Nárai irányába, amikor eddig tisztázatlan okból a jármű az árokba hajtott, majd egy beton-átesznek ütközött és felborult. A jármű az úttest közepén, a tetején állt meg. Egy ember utazott benne. Őt a tűzoltók a mentők segítségével emelték ki. A műszaki mentés a szombathelyi hivatásos tűzoltók segítségével zajlott, a munkálatok idejére teljesen le kellett zárni az érintett útszakaszt. A sofőr megsérült és kórházba kellett szállítani. Úgy tudjuk, hogy felmerült a gyanúja annak, hogy az autó vezetője ittasan ült a volán mögé. További info: vaol.hu

(NT)

Országos Rally Sport

Zelles Sándor lakótársunk az elmúlt évben nem nevezett a hivatalos Országos Rally Bajnokságra. Ám a futamokon kedvtelésből mégis részt vett. Ezt leszámítva, különböző eredményekkel, de mindig dobogós helyen futott be Veszprémben, Bakonyszentlászlón stb.

– Nem neveztem a hivatalos bajnokságra, de kedvtelésből, hobbiból mégis végig csináltam – mondja Sándor. Volt részem rossz technikai tulajdonságokkal rendelkező pályán helyzet elrontásában. De olyan is megtörtént másik futamon, hogy dobogós helyet futottam, viszont az egyik versenyző szíve a futam alatt

megállt. A gépjárműve irányítatlanul haladt tovább, míg végül az ütközés állította meg. A mentősök jó fél órán át küzdöttek érte. Visszahozták, mostanra már jól van. Ezt a futamot érthető okokból törölték – mondja Sándor, majd folytatja. Végül 35 ponttal zártam a 2020-as évet, ami ugye nem hivatalos, mivel nem neveztem. Azt azért hozzátenném, ezzel a pontszámmal dunántúli bajnok lehettem volna az Országos Rally Bajnokságon az ezer cm³ alatti kategóriában. A bajnok ugyanis ezt a címet 30 ponttal érte el. Hogy az idei évben nevezek-e? Ezt még nem tudom. Jelenleg az autómot szétzedem, a futóművét mindenképpen átépítem. A tengelyhosszt meghosszabbítom és a függesztést is más módon oldom meg. Ettől még gyorsabb kanyarodási képességet várok – zárja Sándor. Nárai gratulál az elért 35 pontozáshoz!

Németh Tamás

Tisztelt Sportszerető Náraiak!

Rozmán Pál vagyok, a Nárai futballcsapat egyik vezetője. Röviden szeretném bemutatni az újjá alakult futballcsapatot. Egy év kihagyás után újra felkerült csapatunk a Vas megyei futball térképére. Az új vezetőségi tagok: Rozmán Pál sportkör elnök, Vajda Gyula ügyvezető elnök, Hompasz Márton technikai vezető, Kurcz Attila szakosztály vezető. Csapatunk 27 igazolt játékoskal a megyei harmadosztály szombathelyi csoportjában kapott besorolást. Csapatunk az őszi fordulóban a 8. helyen végzett 61 lőtt és 46 kapott góllal. További célunk a jobb eredmény elérése és minél több he-

lyi fiatal beépítése. Ezúton is felhívjuk a faluban élő és futballozni szerető fiatalok figyelmét, hogy bátran jelentkezzenek a csapatba.

Kifogástalan körülmények mellett egy 9 személyes busszal is gazdagodtunk, melyet a Magyar Falu program keretén belül pályáztunk meg. Köszönjük szponzorainknak az önzetlen támogatást, valamint a lelkes szurkolóink biztatását. Sportbaráti üdvözléssel.

Rozmán Pál
sportkör elnök

